

पुराभिलेख संचालनालयातील ऐतिहासिक व दुर्मिळ कागदपत्रांचे एका आर्थिक वर्षात एका विषयावर प्रत्येक महसूली विभागात एक याप्रमाणे सात प्रदर्शने आयोजित करण्यास व त्यासाठी होणाऱ्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- मपुवि-२०२४ /प्र.क्र.१०८/सां.का.२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२.
दिनांक : २६ सप्टेंबर, २०२४

वाचा :- संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्रमांक जा.क्र. पुरा. संचा /प्रकाशन/
प्रदर्शन/२०२४/बी-२४७, दि.२९.०४.२०२४.

प्रस्तावना :

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाच्या प्रशासनिक नियंत्रणाखाली असलेल्या पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई या कार्यालयात राष्ट्राचा ठेवा असलेले अभिलेख जतन करण्याचे काम केले जाते. त्यातील ऐतिहासिक व दुर्मिळ कागदपत्रांद्वारे युगपुरुषांचा इतिहास, त्यांचे सामाजिक क्षेत्रातील कार्य, प्रदर्शनाद्वारे भावी पिढीला समजावे, त्यांनी केलेल्या सामाजिक कार्यातून प्रेरणा मिळावी, या उद्देशाने दरवर्षी ऐतिहासिक व दुर्मिळ कागदपत्रांचे प्रदर्शन या संचालनालयामार्फत आयोजित करण्यात येतात. आतापर्यंत निरनिराळ्या विषयावर प्रदर्शने आयोजित करण्यात आलेली आहेत. तसेच, ऐतिहासिक व दुर्मिळ कागदपत्रांचे प्रदर्शन आयोजनाची मागणी विविध सामाजिक स्तरातून/महाविद्यालयातून होत आहे. त्यानुसंगाने व महाराष्ट्र सार्वजनिक अभिलेख अधिनियम २००५ मधील कलम ३(२)(घ) नुसार, पुराभिलेख संचालनालयातील “ऐतिहासिक व दुर्मिळ कागदपत्रांचे” एका आर्थिक वर्षात एका विषयावर एक याप्रमाणे, ७ महसूली विभागात (नागपूर, अमरावती, नाशिक, छत्रपती संभाजीनगर, पुणे, कोकण-१ व कोकण-२) ७ प्रदर्शने आयोजित करण्यास व प्रती प्रदर्शनासाठी होणाऱ्या रु.५,३५,०००/- इतक्या खर्चास कायमस्वरूपी प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याची विनंती, संदर्भाधीन पत्रान्वये, संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई यांनी केली आहे. त्यानुसार सदरहू प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाच्या प्रशासनिक नियंत्रणाखालील पुराभिलेख संचालनालयातील “ऐतिहासिक व दुर्मिळ कागदपत्रांचे” एका आर्थिक वर्षात एका विषयावर एक याप्रमाणे, ७ महसूली विभागात (नागपूर, अमरावती, नाशिक, छत्रपती संभाजीनगर, पुणे, कोकण-१ व कोकण-२) ७ प्रदर्शने आयोजित करण्यास व प्रती प्रदर्शनासाठी होणाऱ्या रु.५,३५,०००/- (अक्षरी रूपये पाच लक्ष पस्तीस हजार फक्त) इतक्या खर्चास, सदर शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

०२ संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई यांना यासाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून, त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास या संबंधीच्या देयकावर स्वाक्षरी करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

०३. सदरचा खर्च “मागणी क्र. क्रमांक झोडडी-२, २२०५ कला व संस्कृती, १०४ पुराभिलेख (०१) (०२) पुराभिलेख कार्यालये (२२०५ १७९५) १३ कार्यालयीन खर्च” या लेखाशिर्षाखाली त्या त्या वित्तीय वर्षात उपलब्ध असलेल्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा. सदर प्रयोजनार्थ त्या त्या वित्तीय वर्षात निधीची मागणी पुराभिलेख संचालनालयाने करावी.

०४. सदर शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. वि.अ.प/२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग दोन, दि. १७ एप्रिल, २०१५ वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका-१९७८, भाग-एक, उप विभाग-तीन, अ.क्र.४, परिच्छेद २७ (२) (अ) नुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकाराच्या अधिन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२४०९२६११८५४४९२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने सांकेतिक करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राने राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा मा. राऊत)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. अपर मुख्य सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे स्वीय सहायक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
४. सह सचिव, वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-१५/अर्थसंकल्प-११), मंत्रालय, मुंबई.
५. उप सचिव (सां.का.२/अर्थसंकल्प) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई.
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
९. अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (सां.का.२) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. निवडनस्ती, सां.का.२.